

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoCsp/20/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6721201951
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6721201951.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a sudcov JUDr. Alexandra Mojša a JUDr. Danice Kočíčkovej, v spore žalobcu N. X., narodeného XX. XX. XXXX, trvale bytom T. č. XX, XXX XX T. A., prechodne bytom M. č. XXX/X, XXX XX O., zastúpeného splnomocneným zástupcom ZASTAVME ÚŽERU - Občianske združenie na právnu ochranu občana a finančného spotrebiteľa, so sídlom Pod Hájom č. 1367/169, 018 41 Dubnica nad Váhom, IČO: 51 255 022, proti žalovanému 365.bank, a. s., so sídlom Dvořákovo nábřeží č. 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zastúpenému Advokátska kancelária RELEVANS s. r. o., so sídlom Dvořákovo nábřeží 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Zvolen č. k. 14Csp/25/2021-41 z 26. mája 2021, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Zvolen vo výrokoch, ktorým nariadil neodkladné opatrenie (I. výrok), poučil žalovaného o možnosti podať žalobu vo veci samej (III. výrok) a v závislom výroku o trovách konania (IV. výrok), z r u š u j e a vec mu v tomto rozsahu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ō v o d n e n i e :

1. Okresný súd Zvolen (ďalej aj „okresný súd“, alebo „súd prvej inštancie“, resp. „prvoinštančný súd“) odvolaním napadnutým uznesením zo dňa 26. 05. 2021 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy žalobcu vyplývajúceho z Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 27. 09. 2018 na základe Zmluvy o úvere č. 1825525158 zo dňa 27. 09. 2018 a Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 14. 11. 2018 na základe Zmluvy o úvere č. X. zo dňa 14. 11. 2018 (I. výrok) a vo zvyšnej časti návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol (II. výrok). Súd prvej inštancie poučil žalovaného, že môže podať žalobu vo veci samej za účelom usporiadania vzájomných sporných práv a povinností z právnych vzťahov vyplývajúcich, resp. súvisiacich s Dohodou o zrážkach zo mzdy zo dňa 27. 09. 2018 a s Dohodou o zrážkach zo mzdy zo dňa 14. 11. 2018, uzavretou medzi žalobcom a žalovaným. Stranami sporu vo veci samej budú tie subjekty, ktorým bude svedčiť aktívna a pasívna legitímácia z hľadiska uplatniteľného hmotného práva (III. výrok).

O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo (V. výrok).

Z odôvodnenia uznesenia prvoinštančného súdu vyplýva, že žalobca sa návrhom domáhal uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy vyplývajúceho z Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 27. 09. 2018 na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27. 09. 2018 a Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 14. 11. 2018 na základe Zmluvy o úvere č. XX. zo dňa 14. 11. 2018, uzavretých medzi ním a žalovaným a uloženia povinnosti jeho zamestnávateľovi - spoločnosti Danfos Power Solution a. s., so sídlom Kukučínova 2148-84, 017 01 Považská Bystrica, IČO: 31 626 572, nevykonávať zrážky z jeho mzdy na základe uvedených zmlúv. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia žalobca odôvodnil tým, že so žalovaným dňa 27. 09. 2018 uzatvoril Zmluvu o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka č. XXXXXXXXXXXX. Zmluva bola uzatvorená podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej aj „Zákon o spotrebiteľských úveroch“). Na základe zmluvy

mu bol poskytnutý úver vo výške 14.100,- Eur. V zmluve v časti 2. bod 2.2 - základné parametre úveru bolo uvedené: druh spotrebiteľského úveru: účelový úver určený na refinancovanie, výška schváleného úveru: 14.100,- Eur, počet mesačných splátok: 96 mesiacov, termín konečnej splatnosti úveru: 25. 09. 2026, výška mesačnej splátky 237,36 Eur/mesiac, z toho výška mesačnej anuitnej splátky (úroky + istina úveru) 217,62 Eur/mesiac, mesačné náklady spojené s poistením schopnosti splácať úver 19,74 Eur/mesiac, výška poslednej mesačnej splátky: 236,34 Eur, z toho výška mesačnej anuitnej splátky (úroky + istina úveru) 216,60 Eur, mesačné náklady s poistením schopnosti splácať úver 19,74 Eur, fixná úroková sadzba: 10,50 % p. a., RPMN banky: 13,90 % p. a., priemerná RPMN na trhu v % - 8,87 % p. a., odplata za poskytnutie úveru: 12,18 % p. a., najvyššia prípustná hodnota odplaty 17,74 % p. a., celková čiastka, ktorú má klient zaplatiť 22.785,54 Eur, dlžník žiada o poistenie schopnosti splácať úver - komplexný súbor poistenia, splatnosť prvej mesačnej splátky 25. 10. 2018. Dňa 27. 09. 2018 žalobca so žalovaným podpísali aj Dohodu o zrážkach zo mzdy.

Dňa 14. 11. 2018 žalobca so žalovaným uzatvorili Zmluvu o spotrebiteľskom úvere dobrá pôžička č. XXXXXXXXXXXX. Zmluva bola uzatvorená podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch. Na základe uvedenej zmluvy mu bol poskytnutý úver vo výške 12.100,- Eur. V zmluve v časti 2. bod 2.2 - základné parametre úveru bolo uvedené: druh spotrebiteľského úveru: bezúčelový úver, výška schváleného úveru: 12.100 Eur, počet mesačných splátok: 96 mesiacov, termín konečnej splatnosti úveru: 25. 11. 2026, výška mesačnej splátky 189,13 Eur/mesiac, z toho výška mesačnej anuitnej splátky (úroky + istina úveru) 174,61 Eur/mesiac, mesačné náklady spojené s poistením schopnosti splácať úver 14,52 Eur/mesiac, výška poslednej mesačnej splátky: 188,49 Eur, z toho výška mesačnej anuitnej splátky (úroky + istina úveru) 173,97 Eur, mesačné náklady s poistením schopnosti splácať úver 14,52 Eur, fixná úroková sadzba: 8,50 % p. a., RPMN banky: 11,40 % p. a., priemerná RPMN na trhu v % 8,87 % p. a., odplata za poskytnutie úveru: 9,94 % p. a., najvyššia prípustná hodnota odplaty 17,74 % p. a., celková čiastka, ktorú má klient zaplatiť 18.155,84 Eur, dlžník žiada o poistenie schopnosti splácať úver - komplexný súbor poistenia, splatnosť prvej mesačnej splátky 25. 12. 2018. Dňa 14. 11. 2018 žalobca so žalovaným podpísali aj Dohodu o zrážkach zo mzdy.

Dňa 06. 04. 2021 žalovaný doručil jeho zamestnávateľovi Danfos Power Solution a. s., so sídlom Kukučínova 2148/84, 017 01 Považská Bystrica, IČO: 31 626 572, žiadosť o vykonávanie zrážok zo mzdy a Dohody o zrážkach zo mzdy, kde svojvoľne bez akéhokoľvek vyznenia uviedol sumu odlišnú od Dohôd o zrážkach zo mzdy. Keďže zmluvy sú spotrebiteľské zmluvy, je potrebné na ne aplikovať ustanovenia zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“) a to § 53 ods. 1 a § 53 ods. 5 OZ, zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon č. 250/2007 Z. z.“), a to § 3 ods. 3, § 5a ods. 1, písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z.

Žalovaný mu predložil na podpis formulárové, vopred pripravené typové zmluvy, ktorých obsah nemohol žiadnym spôsobom ovplyvniť a zmluvy musel podpísať ako celok jedným podpisom a ktorých obsah bol pripravený jednoznačne v jeho neprospech ako spotrebiteľa, ale najmä mu žalovaný predložil zmluvy v rozpore so zákonom. Dohody o zrážkach zo mzdy neboli individuálne dojednané. Individuálnosť dojednania akejkoľvek neprijateľnej zmluvnej podmienky pritom predpokladá jednak jej uzavretie na osobitnej listine podpísanej oboma zmluvnými stranami a zároveň poučenie o obsahu takejto zmluvnej podmienky a jej dôsledkoch pre spotrebiteľa za súčasnej reálnej možnosti spotrebiteľa ovplyvniť znenie samotnej dohody o zrážkach zo mzdy, resp. vymôcť si prípadnú zmenu jej znenia. Nebol ako spotrebiteľ poučený pred uzavretím dohôd o zrážkach zo mzdy o dôsledkoch jej uzavretia a nemal faktickú možnosť ich odmietnuť. Ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, pričom na základe zrážok vykonávaných zo mzdy by tak dochádzalo nepravidelne každý mesiac k neoprávneným zásahom do jeho majetku, kým sa žalovaný sám nerozhodne výkon takýchto zrážok ukončiť. Prostredníctvom takto vykonávaných zrážok zo mzdy by tak mohlo dochádzať k tak závažným zásahom do jeho práv. Potrebu vydania neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že v prípade, ak by súd neodkladné opatrenie nevydal, na základe dohôd o zrážkach zo mzdy bude naďalej dochádzať k neoprávneným zásahom do jeho práv prostredníctvom zrážok zo mzdy, a tak aj k bezdôvodnému obohacovaniu na strane žalovaného na jeho úkor. Možnosť uspokojenia pohľadávky zrážkami zo mzdy nemôže byť dojednaná vopred, už pri podpise samotnej zmluvy. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstve.

Žalovaný v žiadosti o vykonávanie zrážok na základe Dohody o zrážkach zo mzdy zo Zmluvy o úvere č. XX.8 zo dňa 27. 09. 2018 žiadal o vykonanie zrážok zo mzdy mesačne vo výške 253,93 Eur. Z Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 17. 03. 2021 vyplýva, že výška mesačnej zrážky z jeho mzdy má byť vo výške 237,36 Eur. Žalovaný mu dňa 31. 03. 2021 zaslal oznámenie o zániku poistenia schopnosti splácať úver pre neplatenie s tým, že upravil výšku anuitnej splátky na výšku 234,19 Eur. V Zmluve o úvere zo dňa

27. 09. 2018 bola uvedená mesačná splátka bez poistného je 217,62 Eur a nie 253,93 Eur tak, ako to žiadal žalovaný od jeho zamestnávateľa.

Žalovaný v žiadosti o vykonávanie zrážok na základe Dohody o zrážkach zo mzdy zo Zmluvy o úvere č. XX. zo dňa 14. 11. 2018 žiadal o vykonanie zrážok zo mzdy mesačne vo výške 199,05 Eur. Z Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 14. 11. 2018 vyplýva, že výška mesačnej zrážky z jeho mzdy má byť vo výške 189,13 Eur. Žalovaný mu dňa 31. 03. 2021 zaslal oznámenie o zániku poistenia schopnosti splácať úver pre neplatenie s tým, že upravil výšku anuitnej splátky na výšku 184,53 Eur. V Zmluve o úvere zo dňa 14. 11. 2018 bola uvedená mesačná splátka bez poistného je 174,61 Eur a nie 199,05 Eur tak, ako to žiadal žalovaný od jeho zamestnávateľa. Podľa jeho názoru si žalovaný nárokuje vyššie zrážky, ako by mu prináležali na základe uzavretej dohody, ako aj na základe oznámenia o zániku poistenia.

Bez nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým sa zakáže žalovanému zdržať sa použitia Dohôd o zrážkach zo mzdy súvisiacich so spornou pohľadávkou zo Zmlúv o úvere, by mohol nastať ťažko zvrátiťelný alebo nenapraviteľný stav, t. j. že by na základe dohôd o zrážkach zo mzdy boli poukazovanému žalovanému z jeho mzdy finančné prostriedky bezdôvodne, resp. vo vyššom rozsahu, než dovoľuje zákon. Prípadné práva žalovaného týmto pritom nijako nebudú dotknuté, pretože je na mieste, aby sa tieto vykonávali spôsobom, ktorý rešpektuje právne predpisy určené na ochranu spotrebiteľa.

Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 324 ods. 1, 3, § 325 ods. 1, 2 písm. d), § 326 ods. 1, § 327, § 328 ods. 1, 2, § 329 ods. 1 prvá veta zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 1, § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2 prvá veta, § 2 písm. a), b) Zákona o spotrebiteľských úveroch, § 2 písm. a), § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z..

Súd prvej inštancie mal preukázané, že medzi žalobcom a žalovaným boli dňa 27. 09. 2018 a 14. 11. 2018 uzavreté Dohody o zrážkach zo mzdy. Pri Dohode o zrážkach zo mzdy zo dňa 27. 09. 2018 je hlavným zmluvným záväzkom Zmluva o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka, č. XX. zo dňa 27. 09. 2018 a pri Dohode o zrážkach zo mzdy zo dňa 14. 11. 2018 je hlavným zmluvným záväzkom Zmluva o spotrebiteľskom úvere dobrá pôžička č. XX. zo dňa 14. 11. 2018. Zmluvy o úvere, ako aj Dohody o zrážkach zo mzdy je potrebné považovať za spotrebiteľské zmluvy, keďže žalovaný mal pri ich uzatváraní postavenie dodávateľa a žalobca postavenie spotrebiteľa.

Podľa názoru súdu prvej inštancie spotrebiteľ sa dostal v porovnaní s dodávateľom do nevýhodného postavenia, keď do značnej miery bola obmedzená jeho vyjednávací možnosť tým, že zabezpečenie záväzku bolo pojaté do vopred vypracovanej formulárovej zmluvy. Spotrebiteľ sa tak zákonite zbavil svojej možnosti, aby zásah do jeho práv vykonávaný formou zrážok z jeho mzdy, bol vykonávaný iba zákonným postupom na základe exekučného titulu a to formou exekúcie. Vykonávanie zrážok na základe takýchto neplatných dohôd zbavuje spotrebiteľa možnosti ochrany pred takýmto neoprávneným zásahom. Neplatnosť týchto dohôd bezprostredne súvisí aj s neprijateľnosťou zmluvných podmienok, ktoré sú v rozpore s § 54 ods. 1 OZ. Žalovaný požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy a zamestnávateľ žalobcu môže vykonávať zrážky zo mzdy, pričom žalovaný sám diktuje výšku dlhu jednostranne, bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom.

Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že hoci Dohody o zrážkach zo mzdy boli uzatvorené na osobitnej listine a nie ako súčasť hlavného zmluvného záväzku, daným postupom však nebola naplnená zákonná podmienka individuálneho zmluvného dojednaní medzi spotrebiteľom a dodávateľom. Išlo o vopred dodávateľom pripravený formulár, do ktorého sa vpisovali konkretizované údaje o spoludlžníkovi, pričom z dohôd nevplyva osobitná možnosť dlžníka ako spotrebiteľa vylúčiť jej uzatvorenie. Dohody o zrážkach zo mzdy neboli so žalobcom individuálne dojednané, pretože nemal reálnu možnosť ich žiadnym spôsobom ovplyvniť a v zmluvnom vzťahu bola evidentná dominancia žalovaného bez akejkoľvek kontroly, čo sa prejavilo aj vo výške požadovanej zrážky od zamestnávateľa, ktorá bola vyššia od zrážky uvedenej v týchto dohodách. Keďže Dohody o zrážkach zo mzdy neboli so žalobcom individuálne dojednané, ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku, je neplatná, pretože spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech žalobcu - spotrebiteľa. Vzhľadom na zrejmy nedostatok slobodnej a vážnej vôle žalobcu s dohodami o zrážkach zo mzdy, ide o neplatné právne úkony.

Súd prvej inštancie konštatoval, že nariadenie neodkladného opatrenia v prejednávanej veci je spojené so zásahom do práv a právom chránených záujmov žalovaného, preto bol pri rozhodovaní povinný zvážiť, či by nariadením neodkladného opatrenia nedošlo k zásahu do týchto práv nad nevyhnutnú mieru a či uloženie obmedzení sleduje legitímny cieľ. Zásah do práv a právom chránených záujmov žalovaného súd prvej inštancie v predmetnej veci považoval za primeraný. Uspokojenie pohľadávky žalovaného nie je žiadnym spôsobom ohrozené, pričom žalovaný má k dispozícii viacero právnych prostriedkov

na uspokojenie svojich pohľadávok. Žalovaný je len v určitom rozsahu obmedzený vo svojom práve na vykonávanie zrážok zo mzdy žalobcu. Ide však o obmedzenie, ktoré musí žalovaný strieť. Je tiež potrebné prisvedčiť žalobcovi, že zákonná konštrukcia inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje zásah do majetkovej sféry dlžníka bez predchádzajúcej súdnej kontroly uplatnenej pohľadávky veriteľa, a to aj v spotrebiteľských právnych vzťahoch, pri ktorých z vnútroštátneho aj európskeho práva vyplýva zvýšený záujem zákonodarcu na ochrane spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany, vrátane súdnej ingerencie v tomto procese.

Čo sa týka návrhu žalobcu, ktorým žiadal uložiť žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy žalobcu vyplývajúcich z Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 27. 09. 2018 a z Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 14. 11. 2018, súd prvej inštanície v tejto časti pokladal za splnené zákonné podmienky nevyhnutné pre nariadenie neodkladného opatrenia, konkrétne existenciu rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov a skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Na základe uvedeného súd prvej inštanície nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy žalobcu vyplývajúceho z Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 27. 09. 2018 na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 27. 09. 2018 a Dohody o zrážkach zo mzdy zo dňa 14. 11. 2018 na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 14. 11. 2018.

Vo zvyšnej časti, v ktorej sa žalobca domáhal uloženia povinnosti jeho zamestnávateľovi nevykonávať zrážky z jeho mzdy vyplývajúce z Dohôd o zrážkach zo mzdy, súd prvej inštanície návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol, pretože sa žalobca domáhal nariadenia neodkladného opatrenia voči subjektu, ktorý nevystupuje ako strana v tomto konaní. Žalobca sa domáha uloženia povinnosti tretej osobe. Civilný sporový poriadok však neupravuje možnosť nariadenia neodkladného opatrenia niekomu inému ako strane, ktorou je v konaní podľa § 60 CSP len žalobca a žalovaný. Z dikcie ustanovenia § 325 ods. 2 CSP jednoznačne vyplýva, že neodkladným opatrením možno uložiť povinnosť len strane konania, nie tretej osobe.

Po citácii ust. § 337 ods. 1, 2, 3 CSP súd prvej inštanície uviedol, že nariadenie neodkladného opatrenia v prejednávanej veci je spojené so zásahom do práv a právom chránených záujmov žalovaného, pričom tento zásah súd prvej inštanície vyhodnotil ako primeraný. Súd prvej inštanície pritom v prejednávanej veci vyhodnotil, že neodkladným opatrením v zásade možno dosiahnuť aj trvalú úpravu pomerov medzi stranami, a preto žalobcovi neuložil povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Avšak zároveň pre prípad, že by sa s takýmto právnym názorom nestotožnil aj žalovaný a mal za to, že je potrebné za účelom usporiadania predmetných vzájomných sporných práv a povinností riešiť záležitosť súdnou cestou, podľa ust. § 337 ods. 1 CSP poučil žalovaného o možnosti podať žalobu vo veci samej za účelom usporiadania vzájomných sporných práv a povinností z právnych vzťahov vyplývajúcich, resp. súvisiacich s dohodami o zrážkach zo mzdy, príp. aj so zmluvami o úvere. Stranami sporu vo veci samej budú tie subjekty, ktorým bude svedčiť aktívna a pasívna legitímácia z hľadiska uplatniteľného hmotného práva. Ak žalobca vo veci samej nebude podaná, neodkladné opatrenie nezanikne, pretože obsahuje trvalú úpravu pomerov medzi stranami. Ak žaloba vo veci samej bude podaná, neodkladné opatrenie bude trvať až do rozhodnutia súdu vo veci samej.

O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštanície rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP, a to na základe zásady úspechu. Žalobca bol v časti návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa výkonu práva na zrážky z jeho mzdy úspešný a v časti, v ktorej sa domáhal uloženia povinnosti jeho zamestnávateľovi nevykonávať zrážky z jeho mzdy, súd prvej inštanície jeho návrh zamietol. Keďže žalobca mal vo veci úspech len čiastočný, súd prvej inštanície vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

2. Proti uzneseniu prvoinštančného súdu podal žalovaný včas odvolanie.

Navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštanície, ktorým nariadil neodkladné opatrenie postupom podľa § 388 CSP zmenil tak, že návrh na jeho nariadenie v celom rozsahu zamietne a prizná mu právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Odvolanie odôvodnil odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP.

Podľa jeho názoru žalobca neosvedčil bezodkladnú potrebu úpravy pomerov strán sporu. So závermi súdu prvej inštanície nesúhlasil, pričom poukázal na rozpor v tvrdeniach súdu prvej inštanície týkajúci sa uzavretých dohôd, keď v jednej časti odôvodnenia jeho rozhodnutia tvrdí, že tieto boli „...pojaté do vopred vypracovanej formulárovej zmluvy...“ a v nasledujúcej časti uvádza „...hoci dohody o zrážkach zo mzdy boli uzatvorené na samostatnej listine a nie ako súčasť hlavného záväzku...“ Táto otázka je významná z pohľadu posúdenia, či sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku tak, ako to konštatoval súd prvej inštanície.

Mal za to, že sa nemôže jednať o neprijateľnú zmluvnú podmienku, keď Dohody o zrážkach zo mzdy boli uzavreté každá na samostatnej listine ako samostatný právny úkon a neboli súčasťou uzavretých Zmlúv o úvere.

Nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že žalobcovi je dôvodné poskytnúť bezodkladnú ochranu.

Po citácii ust. § 5a ods. 1 písm. a) zákona č. 250/2007 Z. z. poukázal na to, že Dohody o zrážkach zo mzdy obsahujú všetky predpísané náležitosti a sú v nich obsiahnuté parametre: a) samostatnosť, b) poučenie o následkoch, c) možnosť ich odmietnutia.

Uviedol, že žalobca ako spotrebiteľ podpísal sám, dobrovoľne a platne Dohody o zrážkach zo mzdy. Tieto predstavujú každá dokument obsiahnutý na jednej strane formátu A4. Nejde teda o obsahovo rozsiahly dokument, ktorý by bol náročný na preštudovanie a pochopenie priemernému spotrebiteľovi. Žalobca ako spotrebiteľ podpísal aj body 3.3 a 3.4 Dohôd o zrážkach zo mzdy, podľa ktorých: „Banka a Dlužník vyhlasujú: (i) že si riadne prečítali znenie tejto Dohody, (ii) že v plnom rozsahu porozumeli jej obsahu, ktorý je pre nich dostatočne zrozumiteľný a určitý (iii) že vyjadruje ich slobodnú a vážnu vôľu prostú akýchkoľvek omylov, (iv) že nebola uzatvorená ani v tiesni, ani za nápadne nevýhodných podmienok.“ Podľa bodu 3.4 Dohôd o zrážkach zo mzdy: „Dlužník podpisom tejto Dohody vyhlasuje, že porozumel všetkým dôsledkom vyplývajúcim z jej uzatvorenia.“

Žalobca podpisom Dohôd o zrážkach zo mzdy potvrdil, že konal slobodne a vážne, bol oboznámený o ich následkoch a týmto porozumel. Vzhľadom na dikciu zákona tak splnil všetky zákonné predpoklady pre platnosť Dohôd o zrážkach zo mzdy. V čase uzatvárania zmluvného vzťahu žalobca nijako nenamietal jeho neinformovanosť ohľadom obsahu ním podpísovaných listín, resp. že obsahu Dohôd o zrážkach zo mzdy neporozumel. Takto postupoval až v situácii, kedy z jeho strany došlo k porušeniu zmluvných záväzkov z uzatvorených Zmlúv o úvere a on bol v dôsledku porušenia platobnej disciplíny žalobcom nútený použiť legitímny zabezpečovací prostriedok prostredníctvom zrážok zo mzdy žalobcu. Od uzavretia namietaných Dohôd o zrážkach zo mzdy do podania návrhu na vydanie neodkladného opatrenia uplynulo 33, resp. 31 mesiacov, pričom žalobcovi po túto dobu existencia Dohôd o zrážkach zo mzdy neprekážala. Touto skutočnosťou sa žalobca v návrhu nezaoberal a súdu prvej inštancie nevysvetlil, k akej zmene pomerov vo vzniknutom spotrebiteľskom vzťahu, ktorá by odôvodňovala potrebu bezodkladnej úpravy pomerov strán na jeho strane došlo. Takou zmenou podľa jeho názoru nemôže byť výkon zrážok zo mzdy žalobcu, nakoľko zrážkami zo mzdy žalobcu dochádzalo len k splácaniu nesporných úverových záväzkov žalobcu, pričom nedošlo ani k splateniu istiny poskytnutých úverov.

Postup žalobcu považoval za účelový s cieľom zbaviť ho zabezpečovacieho prostriedku na splnenie záväzku žalobcu z uzavretých úverových zmlúv a tieto záväzky uhrádzať podľa vlastného uváženia. V takej situácii by jediným prostriedkom na jeho strane boli žaloby o plnenie, ktorými by uplatnil v samostatných konaniach na súde jeho nárok na zaplatenie nesplatenej časti úverov. Takýto postup však vedie k nárastu počtu súdnych konaní a ďalšiemu zaťažovaniu súdov.

Pokiaľ súd prvej inštancie v uznesení (odsek 30) konštatoval, že: „Vzhľadom na zrejmy nedostatok slobodnej a vážnej vôle žalobcu s dohodami o zrážkach zo mzdy, ide o neplatné právne úkony,“ takýto záver súdu prvej inštancie považuje za nesprávny a nijako neosvedčený.

S poukazom na § 37 ods. 1 OZ mal za to, že žalobca pri uzavretí ako Zmlúv o úvere ako aj Dohôd o zrážkach zo mzdy postupoval slobodne a vážne, nakoľko na neho nebol vyvíjaný žiadny nátlak a jeho konaním mal v úmysle uzavrieť právne úkony smerujúce k poskytnutiu úverov a ich zabezpečeniu prostredníctvom legitímnych zabezpečovacích prostriedkov.

Podľa jeho názoru v posudzovanej veci nebol naplnený jeden zo zákonných predpokladov na nariadenie neodkladného opatrenia (potreba bezodkladne upraviť pomery strán sporu), ktorého sa žalobca domáhal v situácii, kedy z jeho strany došlo k porušeniu zmluvného záväzku riadne a včas splatiť poskytnuté úvery a tiež kedy ani v jednom úverovom prípade nedošlo k splateniu istiny úveru, na ktoré splatenie má nepochybne nárok.

Pokiaľ ide o úver poskytnutý na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere - lepšia splátka č. XX. zo dňa 27. 09. 2018, istina poskytnutého úveru predstavuje sumu 14.100,- Eur, pričom žalobca ku dňu podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia mu zaplatil prostredníctvom splátok úveru sumu 4.959,34 Eur, teda jeho pohľadávka len čo do splatenia istiny predstavuje sumu 9.140,66 Eur, čo pri realizácii zrážok zo mzdy vo výške 253,93 Eur mesačne predstavuje obdobie bezmála 36 mesiacov, teda je celkom neodôvodnené uvažovať o potrebe bezodkladne upraviť pomery strán sporu z dôvodu možného neoprávneného zásahu do majetkovej sféry žalobcu.

Na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere - dobrá pôžička č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 14. 11. 2018 (istina poskytnutého úveru predstavuje sumu 12.100,- Eur) žalobca ku dňu podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia mu zaplatil sumu 3.218,02 Eur, teda jeho pohľadávka len čo do splatenia

istiny predstavuje sumu 8.881,98 Eur, čo pri realizácii zrážok zo mzdy vo výške 199,05 Eur mesačne predstavuje obdobie cca 45 mesiacov, teda je celkom neodôvodnené uvažovať o potrebe bezodkladne upraviť pomery strán sporu z dôvodu možného neoprávneného zásahu do majetkovej sféry žalobcu.

Výkon zrážok zo mzdy žalobcu prostredníctvom Dohôd o zrážkach zo mzdy nie je možné považovať za rozporný s platnou právnou úpravou, pokiaľ nie je splatená istina poskytnutého úveru, o takejto situácii by bolo možné uvažovať v prípade, ak by sa zrážky zo mzdy vykonávali nad rámec istiny poskytnutého úveru a aj to len za predpokladu, že by bolo rozhodnuté o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru, resp. o neplatnosti Zmlúv o úvere, pričom žiadna z týchto situácií nenastala, a preto nie je daná potreba bezodkladne upraviť pomery strán sporu neodkladným opatrením.

Ďalej poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19Co/3/2019 zo dňa 06. 02. 2019 a na uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 5Co/119/2020 zo dňa 02. 07. 2020.

Podľa jeho názoru návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je dôvodný, pričom návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia nie je výlučným prostriedkom na zabránenie zrážok z jeho mzdy. Žalobca mal aj inú možnosť ako vykonaniu zrážok zo mzdy zabrániť, a to oznámením zamestnávateľovi, že Dohody o zrážkach zo mzdy považuje za neplatné. Len v prípade, ak by zamestnávateľ odmietol jeho výzvu a ďalej by hrozil vykonávaním, alebo ďalej vykonával ďalšie zrážky zo mzdy, bolo by možné dospieť k názoru, že žalobcovi bezprostredne hrozí ujma z neoprávneného vykonávania zrážok zo mzdy.

Žalobca neosvedčil, že by sa akýmkoľvek spôsobom domáhal nevykonávania zrážok zo mzdy oznámením zamestnávateľovi o neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy, resp. žalobou o určenie neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy, čím by v prípade úspechu zabránil vykonávaniu zrážok.

Po citácii z uznesenia Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19Co/3/2019-70 zo dňa 06. 02. 2019 uviedol, že žalobca neosvedčil potrebu dočasnej úpravy pomerov strán sporu, nakoľko realizáciou zrážok zo mzdy žalobcu nedochádza ani k zhoršeniu jeho postavenia a prinajmenšom do splatenia istiny úveru mu nehrozí žiadna majetková ujma. Žalobca v návrhu netvrdil, že prostredníctvom zrážok zo mzdy sa plní jeho záväzok nad rámec istiny poskytnutých úverov.

Pretože rozsah záväzku žalobcu voči nemu vyplývajúci zo Zmlúv o úvere spočívajúceho v povinnosti zaplatiť prinajmenšom istinu úveru je nesporný, žalobca ku dňu vydania uznesenia súdu prvej inštancie tento záväzok nesplnil, a preto nie je možné hovoriť o naplnení zákonného predpokladu na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajúceho v potrebe bezodkladnej úpravy pomerov strán.

Dohody o zrážkach zo mzdy obsahujú náležitosti predpísané právnou úpravou platnou v čase ich uzavretia, nepredstavujú neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko nespôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Pokiaľ ide o zmluvné podmienky, aj keď určité ustanovenie nie je individuálne dojednané, neznamená to automaticky, že ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku.

3. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v plnom rozsahu potvrdil.

Uviedol, že nariadenie neodkladného opatrenia predstavuje primeraný a účinný prostriedok ochrany v konaní o priamom (mimosúdnom) výkone úhrad záväzku spotrebiteľa, prostredníctvom zabezpečovacieho inštitútu (rozsudok Z. E. proti SMART Capital, a.s., C-34/13, bod 67). Zdôraznil, že žiadnym, resp. nedostatočným oboznámením spotrebiteľa s Dohodou o zrážkach zo mzdy, vznikol zásadný nepomer vo vzniknutom občianskoprávnom vzťahu v neprospech neho ako spotrebiteľa. Dohoda o zrážkach zo mzdy bola v oboch prípadoch vopred predformulovaná v samotnom texte.

Poukázal na to, že už samotná Dohoda o zrážkach zo mzdy a iných príjmov bola obsiahnutá v samotnej Zmluve o úvere, a to v Zmluve o spotrebiteľskom úvere lepšia splátka č. X zo dňa 27. 09. 2018 v čl. 4 v bode 4.9 a v Zmluve o spotrebiteľskom úvere dobrá pôžička č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 14. 11. 2018 v čl. 4 v bode 4.5.

Žalovaný Dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov formuloval do samotnej zmluvy, a teda nie je možné toto pokladať za individuálne vyjednanie medzi stranami, ktoré uzatvárajú zmluvu. Napriek tomu, že bola podpísaná ako samostatná listina, jedná sa o formulárovú dohodu vopred pripravenú žalovaným, pričom on ako spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť jej obsah, a preto zmluvné dojednania v Dohode o zrážkach zo mzdy nemožno považovať za individuálne dojednané.

Poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. I. ÚS 176/2020-32 zo dňa 28. 04. 2020 a uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. IV. ÚS 283/2020-31 zo dňa 17. 06. 2020. Samotná Dohoda o zrážkach zo mzdy aj keď je formulárového charakteru, nemusí predstavovať neprijateľnú zmluvnú podmienku, aj keď nebola individuálne dojednaná, pokiaľ nie je splnený ďalší predpoklad, a to vyvolanie aplikáciou takejto dohody závažného nerovnoprávneho postavenia strán

medzi spotrebiteľom a poskytovateľom úveru. Pri posudzovaní aplikovateľnosti a dovolenosti Dohody o zrážkach zo mzdy je nevyhnutné zaoberať sa okrem splnenia zákonných podmienok podľa ustanovenia § 5a ods.1 zákona č. 250/2007 Z.z. a ustanovenia § 9 ods. 13 Zákona o spotrebiteľských úveroch, aj spôsobom jej uzatvárania v rámci predzmluvného vzťahu vo vzťahu k existencii a preukázaniu rozsahu poučenia o účinkoch uzavretej dohody, ako aj možnosti jej odmietnutia a vyporiadanie sa s prípadnou nekalou praktikou pri jej získaní v konkrétnom prípade, ak by aj navonok spĺňala formálne predpoklady vyžadované zákonom. Pre účely nariadenia neodkladného opatrenia je navrhovateľ povinný tvrdiť a aspoň osvedčiť existenciu konkrétnych individuálnych okolností, ktoré umožňujú súdu prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana z dôvodu potreby úpravy pomerov strán sporu.

Neplatnosť a neúčinnosť Dohody o zrážkach zo mzdy odôvodňoval jej posúdením ako neprijateľnej zmluvnej podmienky tým, že táto bola uzavretá priamo v Zmluve o úvere a taktiež opakovane a duplicitne na samostatnej listine. Žiadnym, resp. nedostatočným oboznámením spotrebiteľa s dohodou o zrážkach zo mzdy vznikol zásadný nepomer vo vzniknutom vzťahu v neprospech neho ako spotrebiteľa. Dohoda o zrážkach zo mzdy ako v samotnej zmluve o úvere, tak aj na samostatnej listine bola predformulovaná v texte bez možnosti ovplyvnenia jej obsahu z jeho strany. Dohoda predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku spôsobujúcu hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach spotrebiteľa, keďže tento nemôže zabrániť vykonaniu zrážok zo mzdy napriek tomu, že žiaden súd neschválil postihnutie jeho majetku, t. j. bez súdnej kontroly. Samotná suma a zrážky, ktoré sa majú vykonávať, sú na základe nejudikovaného titulu a v samotnej dohode o zrážke zo mzdy nie je uvedená konečná výsledná suma, ktorú má zamestnávateľ zrážať.

Ďalej poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. I. ÚS 176/2020-32 a rozhodnutie Krajského súdu v Banská Bystrica sp. zn. 43CoCsp/10/2021 zo dňa 24. 03. 2021.

Síce Dohody o zrážkach boli na samostatnej listine, avšak on nemal možnosť ich odmietnuť.

Tvrdenie žalovaného, že jeho postup považuje za účelový s cieľom zbaviť žalovaného jeho zabezpečovacieho prostriedku na splnenie jeho záväzku z uzavretých úverových zmlúv a tieto záväzky uhrádzať podľa vlastného uváženia, je irelevantné. Jeho práva boli negatívne dotknuté tým, že žalovaným požadovaná suma je sporná a zrážky sa majú vykonávať, na základe - nejudikovaného titulu - v samotnej Dohode o zrážkach zo mzdy nie je uvedená konečná výsledná suma, ktorú má zamestnávateľ zrážať. Uvedený nezákonný proces, ktorý uskutočňuje žalovaný voči nemu, je možné zastaviť iba nariadením neodkladného opatrenia, v opačnom prípade bude neregulovaný proces vykonávania zrážok zo mzdy pokračovať a nezákonný stav prehlbovať. V prípade nenariadenia neodkladného opatrenia bude trvať vzniknutý protiprávny stav a on bude zbavený akéhokoľvek účinného prostriedku na svoju obranu.

S poukazom na osobitosti inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy sa pri realizácii Dohody o zrážkach zo mzdy dostáva do pozície subjektu strácajúceho právo disponovať svojím vlastným majetkom reprezentovaným príjmom dosahovaným za výkon svojej pracovnej činnosti.

Žalovaný na základe Dohody o zrážkach zo mzdy môže od neho vymáhať aj iné peňažné plnenia než istinu a zmluvné úroky. Poplatky, resp. náklady sú upravené v Sadzobníku poplatkov, pričom až vykonaním dokazovania vo veci samej možno vyhodnotiť predmetné zmluvné podmienky, či tieto nevykazujú znaky neprijateľnosti v zmysle ustanovenia § 53 OZ. Žalovanému nič nebráni, aby si svoj nárok uplatnil na miestne príslušnom súde, a tak naplnil svoje právo. Vyjadrenie, že takýto postup vedie k nárastu počtu súdnych konaní a ďalšiemu zaťažovaniu súdov, je irelevantný, nakoľko ak má domnienku, že jeho zmluvy sú v súlade s právnymi predpismi, tak si ich bude uplatňovať. Žalovaný koná účelovo, aby sa vyhol súdnej kontrole Zmlúv o úvere.

Keďže žalovaný si reálne uplatnil svoje právo na vykonávanie zrážok zo mzdy u jeho zamestnávateľa na základe Dohody o zrážkach zo mzdy, ktorej platnosť on namieta, zakladá naliehavú potrebu úprav vzťahov medzi stranami konania. Neodkladné opatrenie nepredstavuje neprimeraný zásah do práv žalovaného, pretože neodkladným opatrením dochádza iba k dočasnému pozastaveniu vykonávania zrážok zo mzdy do rozhodnutia vo veci samej. Dohoda o zrážkach zo mzdy je neprijateľná zmluvná podmienka, a tým aj neplatná. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje veriteľovi dosiahnuť uspokojenie pohľadávky siahnutím na majetok dlžníka bez predchádzajúceho odobrenia súdom, či iným nezávislým tribunálom. V podstate ide o exekúciu majetku s tým rozdielom, že ju nevykonáva súd, ale podnikatelia. Pritom ide okrem iného aj o otázku, či dlh existuje a v akej výške. Výšku dlhu si veriteľ sám diktuje, vykonávajú sa zrážky zo mzdy dlžníka a dlžník nemá možnosť ich priamo zastaviť. Dlžník je tak vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu veriteľa. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok úijného práva, a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné

zmluvné podmienky). Mal za to, že jemu ako spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že v procese zrážok zo mzdy na základe inkorporovanej Dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (porovnaj rozsudok C-106/77 Siementhal).

Dohody o zrážkach zo mzdy zabezpečujúce pohľadávky žalovaného na základe zmlúv o spotrebiteľských úveroch neobsahujú presnú a určitú výšku pohľadávky, ktorá má byť zmluvne zabezpečená, ale opisuje možné spôsoby jej vzniku. Dojednania vymedzujúce predmet Dohody o zrážkach zo mzdy sú preto neurčité, osvedčujú (na účely neodkladného opatrenia) neprijateľnosť tejto zmluvnej podmienky z hľadiska spotrebiteľského práva, a teda i neplatnosť. Nepripustne umožňujú navyšovanie výšky dlhu i jeho zrážaním zo mzdy (jednostranným vymedzením výšky dlžnej pohľadávky) a uspokojenie veriteľa práve prostredníctvom dohody o zrážkach zo mzdy.

Dňa 06. 04. 2021 zaslal elektronickou poštou na mzdovú účtáreň odmietnutie vykonávania zrážok zo mzdy na základe dohôd. Toto odmietnutie bolo poverenou pracovníčkou prevzaté dňa 08. 04. 2021. Napriek tomuto odmietnutiu boli vykonávané zrážky naďalej, hoci vo výzve poukázal zamestnávateľovi, že vykonávanie zrážok zo mzdy na základe neplatných dohôd je nezákonné, nakoľko takto dochádza k neoprávnenému zásahu do majetkovej sféry zamestnanca tým, že by mu mohli byť zo mzdy siahnuté aj tie sumy, na ktoré nie je zo strany veriteľa právny nárok. Na základe neplatného právneho úkonu nemožno vykonávať žiadne plnenia, nakoľko tieto vo svojom dôsledku predstavujú bezdôvodné obohatenie, čo je možné napadnúť príslušnou žalobou na súde.

Poukázal na to, že v Žiadostiach o realizáciu Dohôd zrážok zo mzdy sú nezrovnalosti a to:

- Dohoda o zrážkach zo mzdy na základe Zmluvy o úvere č. XX. zo dňa 27. 09. 2018 - uvedená mesačná splátka vo výške 237,36 Eur a v žiadosti uvedená mesačná zrážka vo výške 253,93 Eur
- Dohoda o zrážkach zo mzdy na základe Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 14. 11. 2018 - uvedená mesačná splátka vo výške 189,13 Eur a v žiadosti uvedená mesačná zrážka vo výške 199,05 Eur.

Keďže veriteľ sám nedodržiava Dohody o zrážkach zo mzdy a výšku splátky si svojvoľne mení, preto je nutné tieto dohody pokladať za neplatné (§ 37 ods. 1, § 39 OZ).

Na záver dal do pozornosti rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoCsp/10/2020 zo dňa 28. 05. 2020, uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. II. ÚS 391/2019-29 zo dňa 05. 12. 2019, uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. II. ÚS 61/2020-24 zo dňa 06. 02. 2020 a uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. IV. ÚS 259/2020-22 zo dňa 09. 06. 2020.

Mal za to, že osvedčil potrebu dočasnej úpravy pomerov strán sporu, pretože realizáciou zrážok je vykonávaný zásah do jeho práva na mzdu, čo je jedno zo základných práv chránených nielen ústavou.

4. Žalovaný vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu navrhol, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie, ktorým nariadil neodkladné opatrenie, zmenil tak, že návrh na jeho nariadenie v celom rozsahu zamietne a prizná mu právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Poprel tvrdenie žalobcu o tom, že Dohody o zrážkach zo mzdy boli obsiahnuté v úverových zmluvách. V žalobcom označených častiach úverových zmlúv sa Dohoda o zrážkach zo mzdy uvádza len príkladmo ako zabezpečovací prostriedok na zabezpečenie splácania poskytnutého úveru. Žalobcom označené časti úverových zmlúv žiadne Dohody o zrážkach zo mzdy neobsahujú, tieto boli uzavreté v súvislosti s úverovými zmluvami oddelene/samostatne.

Je nepripustné, aby všetku zodpovednosť z právnych úkonov uzavretých medzi dodávateľom a spotrebiteľom znášal výlučne dodávateľ, pričom spotrebiteľ nie je povinný niesť žiadnu zodpovednosť za svoje konanie v procese uzatvárania zmluvného vzťahu a tiež za vyvolané následky. V tomto konkrétnom prípade sa jedná o dve úverové zmluvy, pričom objem istiny poskytnutých úverov predstavoval sumu 26.200,- Eur, teda uzavreté úverové zmluvy nie je možné považovať za bežnú vec, a preto je namieste aj od žalobcu vyžadovať primeranú prípravu spočívajúcu v zoznámení sa s obsahom listín ním používaných pri uzatváraní úverových zmlúv (tieto sú verejne prístupné na jeho webovom sídle resp. na všetkých jeho obchodných miestach) tak, aby žalobca ako spotrebiteľ už v čase podania žiadosti o úver poznal jeho podmienky a postupy a v čase osobnej účasti pri podpise úverovej zmluvy a súvisiacich listín so znalosťou veci mohol jemu poverenému zamestnancovi klásť otázky a tým odstrániť nejasnosti. Poprel tvrdenie žalobcu, že jeho postup v procese uzavretia Dohôd o zrážkach zo mzdy odporuje dobrým mravom, resp. Dohody o zrážkach zo mzdy neobsahujú zisiteľnú výšku zabezpečenej pohľadávky, a preto sú neurčitým dojednaním. V údajnej nezisiteľnej výške zabezpečenej pohľadávky vidí žalobca jeden z dôvodov neplatnosti Dohôd o zrážkach zo mzdy, pričom jeho tvrdenie opiera o znenie § 37 ods. 1 a § 39 OZ. Takýto záver žalobcu považoval za úplne nesprávny, nakoľko v Dohodách o zrážkach zo mzdy je výška pohľadávky uvedená „najurčitejšším“ spôsobom, ako ju bolo možné definovať v

čase uzavretia tohto právneho úkonu. Ak sa akákoľvek dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvára súčasne s úverovou zmluvou ako zabezpečovací prostriedok vrátenia poskytnutého úveru, veriteľ objektívne nie je schopný predvídať správanie dlžníka čo do jeho platobnej disciplíny, a preto nie je možné v tom čase konkrétnymi číselnými údajmi vyjadriť výšku zabezpečovanej pohľadávky.

Podľa jeho názoru v Dohodách o zrážkach zo mzdy je dostatočne určitým spôsobom uvedená výška zabezpečenej pohľadávky a to v článku 2 bod 2.1 (u obidvoch dohód), kde je uvedená výška istiny poskytnutého úveru (12.100 Eur, resp. 14.100 Eur), ďalej bolo uvedené, že dohodou sa zabezpečuje zaplatenie úrokov, úrokov z omeškania, poplatkov a nákladov banky spojených s uplatnením týchto nárokov, pričom takýto výpočet u každého priemerného spotrebiteľa vytvorí obraz o výške jeho záväzku voči veriteľovi zabezpečeného dohodou o zrážkach zo mzdy.

Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 27CoCsp/7/2020 zo dňa 20. 03. 2020 a uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2CoCsp/29/2020 zo dňa 22. 05. 2020.

Pokiaľ ide o tvrdenie žalobcu o tom, že o dôsledkoch uzavretia Dohôd o zrážkach zo mzdy nebol poučený a že mu nebola daná možnosť túto odmietnuť, uviedol, že žalobca podpisom Dohôd o zrážkach zo mzdy potvrdil, že bol oboznámený o ich následkoch a týmto porozumel (časť 3 bod 3.3, 3.4 Dohôd o zrážkach zo mzdy). Predmetné tvrdenia žalobcu považoval za účelové, keď žalobca v čase uzavretia Zmlúv o úvere a Dohôd o zrážkach zo mzdy nemal k ich obsahu žiadne pripomienky, ako sám uvádza oboznámil sa s ich obsahom, slobodne a vážne bez omylu a akejkolvek tiesne uzavrel predmetné právne úkony. Inštitút zrážok zo mzdy je verejnosti (aj laickej) všeobecne známy pojem, a preto tvrdenie žalobcu o neznalosti následkov Dohôd o zrážkach zo mzdy považoval za účelové. Toto tvrdenie používa žalobca v situácii, kedy na jeho strane došlo k porušeniu Zmlúv o úvere a on bol nútený použiť legitímne dohodnutý zabezpečovací prostriedok vo vzťahu k poskytnutým úverom. Ak by bol žalobca plnil jeho povinnosti zo zmlúv o úvere riadne a včas, on nemal žiadny dôvod požiadať o vykonávanie zrážok zo mzdy jeho zamestnávateľa. Teda až v situácii, kedy na strane žalobcu došlo k porušeniu Zmlúv o úvere, tento účelovo namieta platnosť Dohôd o zrážkach zo mzdy, ktorých existencia mu za obdobie od ich uzavretia (27. 09. 2018, resp. 14. 11. 2018) do spísania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia zo dňa 04. 05. 2021 neprekážala.

V odvolaní deklaroval, že žalobca v konaní nijako neosvedčil potrebu bezodkladnej úpravy pomerov strán (§ 325 ods. 1 CSP) a takéto tvrdenie aj náležite odôvodnil.

V priebehu úverového vzťahu sa k žalobcovi správal ústretovo, keď na základe jeho žiadosti zo dňa 16. 04. 2020 o odklad splátok úverov na obdobie 9 mesiacov týmto vyhovel, avšak takýto krok vyvolal navýšenie mesačných splátok úverov. Postup žalobcu v tomto konaní ilustruje prístup žalobcu k úverovému vzťahu, kedy žalobca po uplynutí povoleného odkladu splátok nezačal úvery opäť splácať, ale sa za jeho ústretové správanie sa „odvďačil“ podaním návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Keďže sa žalobca naďalej správal platobne nedisciplinovane, požiadal zamestnávateľa žalobcu o výkon zrážok z jeho mzdy, ku ktorému kroku bol donútený práve správaním sa žalobcu.

Konštatoval, že súd prvej inštancie v odôvodnení uznesenia neodôvodnil, v čom vidí splnenie podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia, konkrétne existenciu rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov. Rovnako z návrhu žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia a ani z jeho vyjadrenia nie je možné vyvodiť, v čom žalobca vidí potrebu neodkladnej úpravy pomerov strán sporu.

5. V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1, 2 CSP a contrario a uznesenie súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutých výrokoch, ktorým nariadil neodkladné opatrenie (I. výrok), poučil žalovaného o možnosti podať žalobu vo veci samej (III. výrok) a v závislom výroku o trovách konania (IV. výrok) zrušil podľa ustanovenia § 389 ods. 1 písm. a), b) CSP a vec mu v tomto rozsahu podľa § 391 ods. 1 CSP vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Podľa ustanovenia § 380 ods. 2 CSP na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, prihliadne odvolací súd, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené.

7. Odvolací súd konštatuje, že je síce na jednej strane je podľa § 380 ods. 1 CSP odvolací súd viazaný odvolacími dôvodmi, na strane druhej ale musí podľa § 380 ods. 2 CSP prihliadať ex offa na také vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok

8. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že porušením práva na spravodlivý proces (§ 389 ods. 1 písm. b) CSP) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných

práv strany, ktoré mu poskytuje Civilný sporový poriadok. O procesnú vadu ide vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal strane jej procesné práva.

9. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva, že žalobca sa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej, pričom uviedol, že sa jedná o dočasnú úpravu pomerov strán.

10. Ustanovenie § 123 ods. 1 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> definuje podanie ako (akýkoľvek) úkon určený súdu, pričom § 123 ods. 2 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> obsahuje demonštratívny výpočet podaní vo veci samej a teda pripúšťa aj iné podania vo veci samej. Z uvedeného (ale napr. aj z porovnania textového znenia § 128 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> používajúceho vetnú konštrukciu „ak nejde o podanie vo veci samej“ so znením § 129 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>>, kde sa uvádza „ak ide o podania vo veci samej“) možno v prvom rade vyvodiť, že právna úprava CSP vytvára akési dva typy podaní, z ktorých prvý typ výslovne označuje ako „podania vo veci samej“ a v § 123 ods. 2 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>> ich aj definuje, a potom druhý typ, ktorý výslovne nepomenúva a ktorý tvoria tie podania, ktoré podaniami vo veci samej nie sú. V súvislosti s rozlišovaním medzi podaním vo veci samej a podaním, ktoré nie je podaním vo veci samej je potrebné vychádzať z § 123 ods. 2 CSP <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/>>, ktorý ustanovuje, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je podaním vo veci samej, ak to vyplýva z povahy veci, v opačnom prípade ide vždy o návrh, ktorý nespĺňa kritéria podania vo veci samej.

11. Z obsahu návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyplýva, že sa jedná o neodkladné opatrenie, ktorého nariadenia sa žalobca domáhal pred začatím konania vo veci samej, ktorý nespĺňa kritéria podania vo veci samej, pričom žalobca sa domáhal nariadenia neodkladného opatrenia iba na určité časové obdobie, t.j. do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

12. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie bez prihliadnutia na návrhom vopred časovo obmedzené trvanie neodkladného opatrenia, bez vecných dôvodov nariadil neodkladné opatrenie bez časového obmedzenia, čím postupoval v rozpore so zásadou ne ultra petitem v zmysle ustanovenia § 216 CSP, hoci bol viazaný návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia, a teda porušil autonómiu súkromnoprávných vzťahov tým, že poskytol ochranu právu bez časového obmedzenia, o ochranu ktorého žalobca nepožiadaval.

13. Z ustanovenia § 325 ods. 1 CSP vyplýva, že neodkladné opatrenie môže súd nariadiť z dvoch dôvodov, a to v prípade ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery strán alebo v prípade existencie obavy, že exekúcia bude ohrozená. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia je zrejmé, že súd pri rozhodovaní o ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej, pričom nárok (prípadne právo) nemusí byť nepochybne preukázaný, musí však byť osvedčený. Miera osvedčenia sa riadi vždy konkrétnou situáciou. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností preukazujúcich nutnosť (naliehavosť) úpravy pomerov, pričom tieto musia byť takého charakteru, že ak by k úprave pomerov nedošlo, mohlo by dôjsť k nezvratiteľnému následku, alebo k stavu, ktorý by bol zvrátený len s neprímeraným úsilím a nákladmi, resp. s veľkými obtiažami. Zároveň súd musí uvážiť, aby dôsledkom nariadeného opatrenia nevznikla niekomu neprímeraná ujma, s prihliadnutím na to, že nariadením neodkladného opatrenia súdu možno iného obmedziť vo výkone jeho práv len v nevyhnutnom rozsahu a len v záujme sledovaného legitímneho cieľa a účelu opatrenia tak, aby nový stav (novoupravené pomery), nezakladali ďalšie právne spory, rešpektujúc vymedzené zákonné a ústavné limity.

14. V posudzovanej veci súd prvej inštancie v rozpore s Civilným sporovým poriadkom skúmal (ne)platnosť Dohôd o zrážkach zo mzdy, existenciu neprijateľných podmienok v Dohodách o zrážkach zo mzdy, a to bez žaloby, bez možnosti žalovaného použiť prostriedky procesnej obrany, bez nariadenia pojednávania, bez vykonania dokazovania za prítomnosti žalobcu a žalovaného, hoci súd prvej inštancie mal v zmysle ustanovenia § 325 ods. 1 CSP skúmať zákonné podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia, ktorými sú bezodkladnosť úpravy pomerov strán, eventuálne existencia obavy, že exekúcia bude ohrozená.

15. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobcom navrhnutým neodkladným opatrením nie je možné dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami (žalobca sa domáhal dočasnej úpravy pomerov medzi stranami) bez toho, aby nedošlo k zásahu do práv žalovaného garantovaných Ústavou SR.

16. Pretože súd prvej inštancie priznal žalobcovi subjektívne právo, ktorého sa relevantným procesným spôsobom vôbec nedomáhal, pričom ide o konanie, na ktoré sa vyžaduje návrh, odvolací súd konštatuje, že odvolaním napadnuté rozhodnutie je teda postihnuté takou závažnou procesnou vadou, ktorá má za následok nesprávnosť uznesenia súdu prvej inštancie a odvolací súd musel na to prihliadnuť (§ 380 ods. 2 CSP).

17. Vzhľadom na charakter tejto vady konania prichádzal do úvahy jediný možný procesný postup a to, že odvolací súd musel napadnuté uznesenie v odvolaní napadnutých výrokoch (I., III.) a v závislom výroku o trovách konania (IV. výrok) podľa § 389 ods. 1 písm. a), b) CSP) zrušiť a vec mu v tomto rozsahu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 CSP).

18. Úlohou súdu prvej inštancie bude, aby v ďalšom konaní uvedený zásadný procesný nedostatok odstránil, pričom súd prvej inštancie bude postupovať v súlade s ustanoveniami § 325 a nasl. CSP a v prípade, ak súd prvej inštancie nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, uloží v zmysle ustanovenia § 336 ods. 1, 2 CSP vo výroku žalobcovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej s tým, že uvedie strany a predmet konania vo veci samej.

19. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 CSP).

20. Odvolaním nenapadnutý výrok uznesenia súdu prvej inštancie (II. výrok) zostal nedotknutý (§ 367 ods. 2 CSP).

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CMP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).